

Oponentní posudek diplomové práce

Terezy Buškové

Ateliér figurálního sochařství a medaile

Škola Vojtěcha Míči

Ak.arch. David Vávra

Srpen 2021

Dílo diplomantky Terezy Buškové bych nejlépe charakterizoval veršem jejího manžela Martina. Cituji:

„Její dílo může se zdát trochu skromné, avšak s třemi dětmi, jest ohromné.“

Skutečně je až neuvěřitelné, že žena s třemi dětmi je schopna vystudovat AVU.

Ovšem právě rodičovský vztah a harmonické prostředí domu na Masarykově náměstí v Jindřichově Hradci jsou v její práci přítomny a jsou neoddělitelnou součástí její křehké a pravdivé výpovědi. Tak, jak sama vyrůstala ve výtvarné péči rodičů, stejně tak připravuje v jedinečném a lyrickém akordu inspirativní život pro své děti. Krninští zatím obohatili ve dvou generacích naši společnost o 6 výtvarníků. Kolik jich bude v další generaci? To však není podstatné. Důležité je, že existuje naděje, že z dětí zřejmě vyrostou vnímaví lidé, kterým se může s lehkostí předat toto místo, toto město, tato země, tento svět. A tím bych již raději svůj pravdoláskařský úvod ukončil a již se zaměřím na subjektivní pozorování práce Terezy Buškové. Ale prostě jsem to musel říct, neboť její tvorba je ozdobou prožívání přítomnosti.

Jak mi mnohdy konceptuální instalace připadají umělé, přizpůsobené módnímu požadavku, u diplomantky Terezy se jedná o pravdivou jednotu bytí a tvorby. Děti s bezelstnou jinakostí obohacují svět dospělých, v jejich náhodných tazích štětce je mnohdy volnost, kterou cvičená ruka již pozapomněla. Děti boří bariéry zkušenosti. Víří stojatý vzduch již zvládnuté formy. Výkřik, výskot, běh, posun, skok, kmit, vše v nepředvídatelných křivkách vstupuje do rovnoběžné notové osnovy akademismu. Děti píší zatím neslyšené noty, dodávají repetice až k zbláznění, přesto je s radostí posloucháme. Tereza Bušková se nebojí mnohokrát viděný až sentimentální obraz dětí ve vaně zachytit do sádrového reliéfu. Pro někoho banalita, pro někoho zázrak prchavé každodennosti. Společně se sádrovým reliéfem vznikají realistické kresby, některé zvládnuté s mistrovskou neomylností, jiné akvarelové s pomocí pár tahů štětce vytvoří dojem tušené hmoty, která se přitom jemně chvěje, jako by naplňovala výrok básníka Vladimíra Holana „bez chvění není pevné“. Jindy ji k zachycení výrazu tváře stačí přesná až karikaturně výstižná čára. Obdobně i její dosavadní práce zaujímají široký záběr mezi přesným, až realistickým, zachycením vyabstrahovanou zkratkou.

Staví děti před tabuli volnosti, dává jim výtvarnou svobodu a pak jen reliéfně doplňuje malé tvůrce, kteří jsou k nám otočeni zády, jako bychom do světa předškoláků nebyli schopni proniknout. Jsme pouhými pozorovateli, kteří již tajemství dětských her a obrazů pozapomněli. Nánosy starostí a praktičností již zakuklily naše představy a sny. Víme, že to bylo, ještě to stále někde mimo nás existuje, ale v budoucnu se již do ztraceného světa požehnaných prvoobjevení nedostaneme. Nakonec je to zcela přirozené a nezvratitelné. Diplomantka vyznačila pro sebe, pro své následovníky, ba i pro nás cestu rozjitření. Chcete-li pozorovat, dopřejte si klidu k vlastním vzpomínkám. Jestli si myslíte, že by měla být její práce více šišatá, hranatá, zkratkovitá, ozdobná, tak se nedá nic dělat. Je prostě, jaká je. Síla výpovědi a jednota výrazu a příběhu zapovídá kritéria estétů. Pro mne je diplomová práce skvělá.

Navrhuji jedničku. A řeči se nevedou.

Ak.arch.David Vávra